

PROGRAMMA

Werken aan de kwaliteit van toetsing en examinering – 26 mei 2016

13.00 uur – 14.00 uur

Welkom

Keynote: Martine Pol-Neefs (Inspectie van het onderwijs) - *Kwaliteit van de toetsing: borgen en zorgen*

In haar keynote gaat Martine Pol o.m. in op het vorig jaar verschenen onderzoeksrapport "Verdere versterking: onderzoek naar het functioneren van examencommissies in het hoger onderwijs". Dit rapport is de weerslag van een representatief onderzoek van de inspectie in het (bekostigd en niet-bekostigd) hoger onderwijs naar de vraag hoe examencommissies zich kwijten van hun wettelijke taak.

14.00 uur – 15.00 uur

Workshopronde 1:

1. René Kloosterman (directeur Aequi) - *Het visitatiepanel is van mening, dat...*

De rol van examencommissies in accreditatie is een spannende. De wet blijkt niet volstrekt eenduidig over rol en onafhankelijkheid (Handreiking Examencommissies 2015) en deskundigen in visitatiepanels hebben nog weleens een specifieke mening. Hoe hier mee om te gaan?

2. Remko van der Lei (Hanzehogeschool) - *Werken aan de toetsbekwaamheid van docenten*

U wordt uitgenodigd om na te denken over hoe je de kwaliteit van toetsing kunt borgen. Zijn docenten (examinatoren) voldoende toegerust op hun toetstaak en hoe kun je de toetsbekwaamheid integraal verbeteren?

3. Roeland Smits (Vereniging Hogescholen) – *"Als wij de bal hebben, kunnen hun niet scoren."*

Aan de hand van een aantal stellingen worden dilemma's besproken rond rol- en taakverdeling tussen examencommissie, opleidingscommissie, instellingsbestuur en opleidingsmanagement.

4. Frank Hendriks en Pieter Huisman (Hobéon) - *Jurisprudentie examencommissies: zicht op de interpretatie van wettelijke bepalingen door de rechter*

Aan de hand van actuele uitspraken van m.n. CBHO wordt ingegaan op de interpretatie van voor examencommissies relevante wettelijke bepalingen (bijv. over fraude, vrijstellingen, examinatoren). NB: ook in ronde 2.

5. Interactieve sessie waarin de deelnemers aan de studiemiddag in de gelegenheid zijn eigen vragen en casuïstiek aan de orde te stellen. D.m.v. de methode 'fishbowl' (voor toelichting: zie bijlage) kunnen die met andere deelnemers worden besproken, wat tevens de gelegenheid biedt tot netwerkvorming.

15.00 uur – 16.00 uur

Workshopronde 2:

1. Liesbeth Zijlstra en Harry de Gier (LOEx, Landelijk overleg examencommissies van de lerarenopleidingen) - *Succesfactoren en valkuilen bij instellingsoverstijgende samenwerking van examencommissies*

In deze workshop verkennen de deelnemers hoe zij zelf vorm kunnen geven aan instellingsoverstijgende samenwerking tussen examencommissies. Wat is het doel van samenwerking? Wat is daarvoor nodig? Met welke partijen moet je rekening houden? Hoe zit het met de wettelijke bevoegdheden? Mooiste uitkomst van de workshop: met een plan voor verdere versterking van examencommissies (zie ook het Inspectierapport) op zak de deur uit.

2. Frank Hubert en Anne Klaas Schilder (NVE) - *Netwerkvorming examencommissies: overbodige luxe?*

Examencommissies in het hoger onderwijs staan behoorlijk in de belangstelling. Niet zo gek: de Whw legt nogal een verantwoording op de schouders van de leden er van. Is, om die last te kunnen dragen, netwerkvorming a) overbodige luxe, b) bittere noodzaak of c) iets er tussen in? In deze workshop krijgt u het enig juiste antwoord op deze vraag.

3. Lex Jansen (Handicap en Studie) - *Een voldoende halen, of laten zien wat je kan?*

Sommige studenten vragen om een alternatieve toetsvorm. Als examencommissie wil je dan natuurlijk weten wat er speelt, wat zinvol en haalbaar is en hoever je mag (of moet?) gaan.

4. Frank Hendriks en Pieter Huisman (Hobeon) - *Jurisprudentie examencommissies: zicht op de interpretatie van wettelijke bepalingen door de rechter*

Aan de hand van actuele uitspraken van m.n. CBHO wordt ingegaan op de interpretatie van voor examencommissies relevante wettelijke bepalingen (bijv. over fraude, vrijstellingen, examinatoren). NB: ook in ronde 1.

5. *Interactieve sessie* waarin de deelnemers aan de studiemiddag in de gelegenheid zijn eigen vragen en casuïstiek aan de orde te stellen. D.m.v. de methode 'fishbowl' (voor toelichting: zie bijlage) kunnen die met andere deelnemers worden besproken, wat tevens de gelegenheid biedt tot netwerkvorming.

16.00 – 16.30 uur

Keynote: Daan Andriessen (lector Methodologie van praktijkgericht onderzoek, HU) - *Het toetsen van onderzoekend vermogen in het afstudeerprogramma.*

In zijn keynote gaat Daan Andriessen in op vragen over de principes van afstuderen zoals die zijn weergegeven in het rapport Beoordelen is Mensenwerk en met name op de visie in dat rapport over de rol van onderzoekend vermogen. Wat is onderzoekend vermogen? Hoe beoordeel je dat? Hoe hoog ligt de lat en wat is de rol van de examencommissie?

16.30 uur

Afsluitende netwerkborrel

Casuïstiek, vragen, problemen en good practises inbrengen

Heeft u vragen, problemen, casuïstiek of best practises die u met uw mede-deelnemers aan de studiemiddag wilt delen? Dit is uw kans om van examencommissieleden uit alle sectoren van het hbo feedback te ontvangen!

Om een en ander voor te bereiden, horen wij graag vooraf welke informatie u besproken wilt hebben. Hiervoor graag uw bijdragen in maximaal 50-75 woorden **uiterlijk maandag 23 mei** mailen aan congresbureau@vereniginghogescholen.nl.

BIJLAGE

Wat is een fishbowl?

De fishbowl is een dialoogvorm om actieve deelname te bevorderen. Er is sprake van een 'werkplaats' waarin aan de hand van één of meer casussen een specifiek thema wordt behandeld. In een binnencirkel wordt een casus besproken die is ingebracht door één van de deelnemers. Zeven deelnemers zitten in deze binnencirkel: degene die de casus heeft ingebracht, de gespreksleider (tevens tijdsbewaker) en een deskundige t.a.v. het overkoepelende thema (de 'critical friend'). De voorzitter nodigt uit om op stoel 4-7 plaats te nemen. De achtste stoel blijft leeg. Zij bespreken de casus aan de hand van vragen, omringd door een grotere cirkel van een x-aantal deelnemers. Deze vormen de buitencirkel en zijn luisteraars/observanten. De binnencirkel is de plek waar gesproken wordt. In de buitencirkel wordt (actief) geluisterd. Wie mee wil doen met het gesprek moet zich verplaatsen naar de binnencirkel. Regel is dan dat er wanneer de achtste stoel bezet wordt, iemand uit de bestaande binnencirkel vrijwillig plaatsneemt in de buitencirkel. Zo blijft er altijd een lege stoel en ontstaat er een actieve inbreng. De gespreksbegeleider begeleidt het voeren van een dialoog en bewaakt de tijd. De critical friend ondersteunt de dialoog op basis reflectie en door het inbrengen van expertise.

Stappen

1. Casusinbreng; de inbrenger van de casus schetst kort de huidige situatie waar hij voor staat en vertelt iets over de opgave waar hij voor staat t.a.v. het onderwerp van de werkplaats. Hij illustreert dit a.d.h.v. een concreet voorbeeld.
Hij stelt t.a.v. de eigen ingebracht casus zijn leervraag, zijn wensen, behoeften en of pogingen.
2. Deze vragen kunnen door de deelnemers vanuit de binnencirkel verrijkt worden.
3. De deelnemers van de binnencirkel bevragen de inbrenger van de casus door het stellen van (onderzoekende) vragen (en doen dus geen suggesties voor oplossingen). De kern ligt in het voeren van een dialoog en dóór blijven vragen, met als doel gedeelde betekenis creëren. Verken hierbij ook de verschillende invalshoeken bijvoorbeeld vanuit het perspectief van de student, docent, adviseur, manager etc.
 - Wat zijn de (inhoudelijke) dilemma's?
 - Wat bedoelen jullie precies met....?
 - Wat zijn hierbij achterliggende principes....?
 - Wat is hierin belangrijk?
 - Wat zijn de beweegredenen om...?
 - Kun je dit verder toelichten?
 - Welk keuzes hebben jullie hierin gemaakt?